

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220203033
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2220203033.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, vo veci navrhovateľky Q. R., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom W. XXX/XX, Z., zastúpená JUDr. Natália Kubáňová, advokátka so sídlom Alžbetínske nám. 1203, Dunajská Streda, o určenie, že S. Q., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom T. XX, zastúpený JUDr. Gejza Sidó, advokát so sídlom Veľkoblahovská cesta 4B, Dunajská Streda, je otcom maloletého dieťaťa W. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, o určenie otcovstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 17Pc/9/2020 - 697 zo dňa 08.12.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu sa v časti výroku III., IV., V. a VII. z r u š u j e a vec sa v r a c i a okresnému súdu v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

odôvodnenie:

1. Okresný súd Dunajská Streda, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom určil, že S. Q., nar. XX.XX.XXXX, je otcom maloletej W. R., nar. XX.XX.XXXX, z matky Q. R., nar. XX.XX.XXXX (I. výrok). Maloletú W. ponechal v osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach (II. výrok). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 220,- eur mesačne od 27.08.2020 vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (III. výrok). Zaostané výživné za obdobie od 27.08.2020 do 08.12.2021 vo výške 3 191,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,- eur splatných spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (IV. výrok). Zároveň upravil styk otca s maloletou a to každý utorok a štvrtok v týždni v čase od 16.30 hod. do 18.30 hod. a každú nedeľu v týždni v čase od 10.00 hod. do 14.00 hod. s tým, že styk sa po dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku bude uskutočňovať v prítomnosti matky alebo ňou poverenej osoby v mieste bydliska maloletej na adrese W. ulica XXX/XX, Z.. Matke uložil povinnosť v stanovenom čase maloletú na styk pripraviť a po dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku pripraviť aj prostredie, v ktorom sa otec s maloletou budú zdržiavať. V prípade, že sa z vážnych dôvodov nemôže styk otca s maloletou uskutočniť, sú rodičia povinní navzájom sa o tomto dôvode informovať najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku. Uvedený výrok o úprave styku vyslovil za predbežne vykonateľným doručením rozsudku všetkým účastníkom konania (V. výrok). Návrh matky v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vo zvyšnej časti zamietol (VI. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VII.). Znalcovi prof. RNDr. Ľudovítovi Kádašimu, DrSc., z odboru Genetika, odvetvie analýza DNA priznal znalečné v celkovej výške 494,72 eur, z čoho okrem už zaplatených preddavkov sú povinní navrhovateľka i odporca zaplatiť znalcovi každý sumu po 2,36 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku na presne špecifikovaný bankový účet (VIII. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že prejednával vec určenia otcovstva k maloletej, spojenú s úpravou výkonu rodičovských práv a povinností na návrh navrhovateľky zo dňa 27.08.2020.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 1, 2, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 84, § 94 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“), § 232 ods. 4, § 260 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že výsledkami znaleckého dokazovania bolo dokázané otcovstvo Rolanda Tótha. Konštatoval, že v otázkach výkonu rodičovských práv a povinností maloletej okrem výživného sa návrhy účastníkov konania v podstate zhodovali, preto rozhodol v zmysle zhodných návrhov a požiadaviek účastníkov v súlade s najlepšimi záujmami a pravidelným režimom maloletého dieťaťa a to v súvislosti s výrokmi II. a V. rozhodnutia, ako aj návrhu odporcu na vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku v časti úpravy styku s maloletou z dôvodu právnej istoty v nadväznosti na doterajší priebeh konania, teda aby nemohla byť ohrozená obnova ich vzájomných citových väzieb, z ktorej sa už začalo prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia. Ohľadne vyživovacej povinnosti nevyhovel návrhu navrhovateľky na určenie počiatku výživného aj za dobu pred podaním návrhu, keďže nepreukázala vážne dôvody (hodné osobitného zreteľa), pre ktoré by nemohla podať návrh na začatie konania už skôr, pričom omeškanie s podaním predmetného návrhu bolo viac ako trojročné (počínajúc od narodenia maloletej v júli 2017), čo nemôže ospravedlniť ani odmietavý postoj otca k riešeniu otázky otcovstva, práve naopak s poukazom na jeho správanie mohla matka predvídať, že nebude platiť výživné vôbec, prípadne ho nebude platiť pravidelne a v dostatočnom rozsahu, teda sa nemohla po tak dlhú dobu spoliehať len na možné prebudenie záujmu odporcu o platenie výživného na maloletú. Keďže návrh podala navrhovateľka až v roku 2020 a nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, jej konanie vykazovalo znaky nedbalosti, až znaky zámernosti ohľadom využitia inštitútu spätného priznania výživného a to najmä za predpokladu pravdivosti skutkových tvrdení odporcu vyjadrených v jeho vyjadrení zo dňa 03.12.2020, podľa ktorých mal prispievať na výživu maloletej od jej narodenia sumami v rozmedzí od 100,- eur až do 300,- eur mesačne, ako aj kúpou vecí na uspokojovanie potrieb maloletej. Preto počiatok vyživovacej povinnosti otca určil od podania návrhu, t. j. od 27.08.2020. Pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca prihliadol na jeho účasť v obchodných spoločnostiach a to Q., s. r. o., ktorej je spoločníkom ako aj konateľom a tiež spoločnosti L. s. r. o., ktorá bola založená v roku 2021, preto prvýkrát bude zostavovať účtovnú závierku až v roku 2022, pričom z predložených listín odporcu vyplýval výsledok hospodárenia spoločnosti Q. za rok 2020 po zdanení vo výške 17 371,- eur, za rok 2019 vo výške -10 440,- eur a za rok 2018 vo výške -3 232,- eur, Tiež zistil účasť odporcu v spoločnosti I. Q. s. r. o., ktorej je konateľom a v rokoch 2019 a 2020 bol aj jej spoločníkom, pričom z účtovných závierok vyplývala po zdanení suma 2 331,- eur za účtovné obdobie 2020, za rok 2019 suma -693,- eur a za rok 2018 suma -2 714,- eur. Tiež prihliadol na podnikateľskú činnosť odporcu na základe živnostenského oprávnenia, pričom výsledok jeho hospodárenia z danej činnosti bol za prvý polrok 2021 vo výške 0,- eur, za rok 2020 vo výške 2 009,24 eur a za rok 2019 vo výške 1 018,64 eur. Poukázal na ťažké zdravotné postihnutie odporcu pre diagnostikovanú leukémiu, v dôsledku čoho bol invalidizovaný podľa lekárskej správy Sociálnej poisťovne zo dňa 10.03.2021, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 80 % s dátumom invalidity od 30.07.2020 a priznaním invalidného dôchodku vo výške 337,20 eur, ktorý bol zvýšený od januára 2021 na sumu 340,- eur. Pri učení bežného výživného zohľadňoval hospodárske výsledky rôznych foriem podnikania odporcu v rokoch 2019 a 2020, pričom za rok 2019 vykázali spoločnosti Q., s. r. o. zisk vo výške 0,- eur a tiež spoločnosť I. Q. s. r. o.. Z podnikania na základe živnostenského oprávnenia za rok 2019 vykázal čistý príjem vo výške 1 018,64 eur a za rok 2020 spočítal zisky z aktivít spoločnosti Q., s. r. o. vo výške 17 371,- eur a spoločnosti I. Q. s. r. o. vo výške 2 331,- eur, čistý príjem z podnikania zo živnostenského oprávnenia vo výške 2 009,24 eur, ktoré sumy predstavovali za rok 2020 spolu 21 711,24 eur, pričom invalidný dôchodok za august až december 2020 mu bol vyplatený až v roku 2021 a s poukazom na výrazné výkyvy vo vykázaných ziskoch a príjmoch za jednotlivé hospodárske výsledky rokov 2018 a 2019 spriemeroval zistené príjmy zo všetkých zárobkových činností odporcu počas rokov 2019 a 2020 za účelom získania vyváženého úsudku o priemerných čistých príjmoch v uvedených rokoch, pričom dospel k sume 22 729,88 eur za 2 roky (2019 a 2020), čo v priemere predstavuje za mesiac sume 947,- eur (22 729,88 eur : 24 mesiacov) s tým, že suma výživného 220,- eur tvorí z daného priemeru dosahovaných čistých príjmov 23,23 % a spolu so splátkami zročného výživného (spolu úhrada 320,- eur mesačne) predstavuje 33,79 %, čo je v súlade s rozhodovacou praxou súdov v danej oblasti. V súvislosti s požiadavkou matky na skúmanie oprávnenosti niektorých výdavkov pri hospodárení uvedených spoločností, ktoré mali vysoký obrat a príjmy napr. spoločnosť Q., s. r. o. za rok 2020 vo výške 626 333,- eur (591 892,- eur) v rámci dlhodobej podnikateľskej činnosti obchodných

spoločnosť ohľadne nadhľadov za rok 2020 vo výške 594 378,- eur neprikročil ku skúmaniu daných výdavkov vzhľadom na výraznú objektívnu zmenu schopností odporcu vykonávať zárobkovú činnosť a to uznaním invalidity s poklesom miery vykonávať zárobkovú činnosť 80 %, ktorá si vyžaduje sústavnú liečbu a hospitalizáciu, čo sa prejavuje aj postupným poklesom jeho podnikateľských aktivít a tým predpokladaných príjmov v následnom období, ktoré závery vyplývajú aj z počtu vyvezených šteniat a psov do zahraničia u spoločnosti Q., s. r. o. , keďže vývoz v roku 2021 ku koncu novembra bol v počte 448, v druhej polovici roku 2021 bolo vyvezených len 94 psov, čo predstavuje 50 % pokles oproti počtu vývozov v roku 2020, ako aj z absencie akejkoľvek aktivity pri podnikaní odporcu na základe jeho živnostenského oprávnenia v prvom polroku 2021. Napriek tomu, že predložené dôkazy ešte nepreukazovali prípadné pozastavenie či ukončenie podnikateľských aktivít odporcu v roku 2021, čo tvrdil vo svojich podaniach, vzhliadol reálny predpoklad, pre pretrvávajúci nepriaznivý zdravotný stav odporcu, že by už v súčasných podmienkach nemusel byť schopný po dlhšiu dobu uhrádzať vyššiu sumu bežného, aj zročného výživného, aj s poukazom na zmenšujúci sa rozsah jeho podnikateľských aktivít. Nevylúčil však možnosť zmeny výživného za predpokladu zlepšenia zdravotného stavu odporcu k rastúcej tendencii jeho podnikateľských aktivít pri znalosti výsledkov hospodárenia spoločnosti za aktuálny rok 2021. S poukazom na dlh na výživnom za obdobie od 27.08.2020 do 08.12.2021 spolu vo výške 3 391,- eur, z čoho zaplatil počas konania sumu 200,- eur, uložil otcovi zročné výživné platiť v splátkach vo výške 100,- eur na základe zhodného vyjadrenia návrhu účastníkov. Návrh matky v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností v otázke výživného vo zvyšnej časti zamietol.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), pričom napriek úspechu matky v otázke určenia otcovstva, vzhľadom k jej neprimeranej požiadavky ohľadom výživného a tiež negatívny postoj k dobrovoľnému zabezpečeniu styku otca s maloletou počas už pokročilého štádia konania, nemožno konštatovať jej plný úspech, keď podstatným počas konania bol záujem maloletej a až následne záujmy ďalších účastníkov konania. Preto o trovách konania rozhodol v zmysle generálnej klauzuly citovanej v § 52 CMP.

5. Zároveň podľa § 260 CSP v spojení so zákonom č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch priznal znalcovi znalečné v celkovej výške 494,72 eur, z čoho okrem už zaplatených preddavkov vo výške 490,- eur sú povinní navrhovateľka i odporca platiť znalcovi každý sumu po 2,36 eur.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala navrhovateľka (ďalej aj „matka“) v zákonnej lehote odvolanie, a to konkrétne do III., IV. a V. výroku a žiadala, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Namietala, že pri preverovaní príjmov jednotlivých obchodných spoločností odporcu (ďalej aj „otec“) vychádzal okresný súd len z daňového priznania (účtovnej závierky) a nie zo skutočného zisku daných spoločností a jeho živnosti. Predložené daňové priznania spochybňovala a žiadala o preverenie dôvodnosti jednotlivých výdavkov obchodných spoločností a živnosti odporcu s poukazom na § 63 ods. 1 ZoR, pričom otec bol povinný predložiť všetky podklady na relevantné zhodnotenie jeho príjmových pomerov, t. j. nielen doklady o príjmoch / výnosoch, ale aj doklady o konkrétnych výdavkoch. Okresný súd teda vychádzal pri rozhodovaní len z daňového priznania a to zo súm, od ktorých už boli odpočítané sumy pre daňové účely a z toho vyhodnotil príjem otca. Konkrétne ohľadne príjmu zo spoločnosti L., s. r. o. nepreveroval daný príjem, pričom je zrejmé, že aj z uvedenej spoločnosti mal za rok 2021 príjem a okresný súd mal skúmať príjem rok spätne od podania návrhu do právoplatne skončeného konania. Príjem otca za rok 2021 z obchodných spoločností vôbec neskúmal, majetky nepreveroval, ani nezisťoval a to napriek tomu, že predložila viaceré listy vlastníctva otca, ktorej skutočnosti sa nevenoval. Tiež poukázala aj na množstvo motorových dopravných prostriedkov vo vlastníctve otca a jeho spoločností, ktoré doklady okresný súd odignoroval. K zdravotnému stavu otca poukázala na jeho chorobu od začiatku roku 2020, v ktorom roku mal nárast príjmu, ako podnikateľ nikdy nevykonával fyzickú prácu a jeho reálny stav okresný súd vôbec neskúmal, preto je jeho úsudok nejasný, zavádzajúci a vyhovujúci iba otcovi bez ohľadu na záujem maloletého dieťaťa. Pri určení výživného mal okresný súd vychádzať z preukázaných príjmov a nie z budúcich možných skutočností, ktoré nemožno predvídať. Postup okresného súdu, ktorý spočítal účtovné závierky všetkých spoločností za roky 2019 a 2020 je nejasný, výška príjmu sa určuje na konkrétny rok a následne sa vydelf 12 mesiacmi, čím sa dosiahne priemerný mesačný príjem na príslušný rok, pričom okresný súd spočítal dva roky účtovných závierok

a následne konečnú sumu vydell dvomi. Je zjavne nereálne vzhľadom na ďalšie podnikania otca okresným súdom, zisťovanie priemerného príjmu na mesiac za rok 2019 ako aj 2020. Výpočet okresného súdu je nelogický a zmätočný, opomenul pripočítať k príjmu otca aj invalidný dôchodok za roky 2020 a 2021, ktorý bol za rok 2020 vo výške 4 446,40 eur a za rok 2021 vo výške 4 152 eur, teda mesačný príjem otca na rok 2020 bol vo výške 2 146,47 eur, vychádzajúc z účtovných závierok a invalidného dôchodku. Poukázala na internetovú stránku Finstat, ktorá graficky znázorňuje nárast zisku jednotlivých spoločností za roky 2020 a 2021, preto je nepravdivé tvrdenie otca o zárobkovej činnosti v jednotlivých spoločnostiach. Žiadala preukázať výdavky spoločnosti Q., s. r. o., ktorá mala za rok 2020 tržbu vo výške 591 892 eur, pričom daná spoločnosť sa zaoberá predajom spoločenských zvierat - prevažne psov cez internetovú stránku a do zahraničia predáva zvieratá približne za sumu 1 100,- eur, s predajom minimálne 50 až 80 ks. Tiež žiadala vyžiadať z Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy z centrálného registra spoločenských zvierat TRACES dokumenty za roky 2019 až 2021 ohľadne spoločnosti Q., s. r. o., prípadne na meno otca, ktorý dokument preukazuje počet oficiálne vyvezených psov do zahraničia s uvedením mena obchodných údajov otca, ktoré slúžia ako dôkaz o jeho podnikateľskej činnosti. Spoločnosť I. Q., s. r. o. mala za rok 2020 tržbu vo výške 38 148,- eur, pričom ubytovacie služby mali v danom roku v dôsledku Covid epidémie pokles tržieb, avšak otec mal nárast a ubytovacie služby poskytuje nepretržite na internetovej stránke. Tiež dala do pozornosti recenzie od hostí za rok 2021, ako aj internetové ponuky, ktoré preukazujú úspešnú podnikateľskú činnosť otca, ktorý vykonáva podnikateľskú činnosť aj prostredníctvom novej spoločnosti L., s. r. o., založenú v januári 2021, pričom jeho živnostenské oprávnenie zaniklo dňa 30.07.2021, ktorú živnosť mal založenú od 14.01.2019 a daňové priznanie dodal len za rok 2021 s nulovým stanovom z dôvodu, že založil obchodnú spoločnosť s názvom L., s. r. o., cez ktorú naďalej podniká. Okresný súd si nevyžiadal kúpne zmluvy, ktoré prináležia k TRACES dokumentom, na základe ktorých mal za rok 2019 u spoločnosti Q., s. r. o. oficiálny vývoz psov do zahraničia v počte 423, čo predstavuje sumu 465 300,- eur, za rok 2020 bol vývoz psov v počte 943, čo predstavuje sumu 1 037 300,- eur a od januára do septembra 2021 bol vývoz psov do zahraničia v počte 448, čo predstavuje sumu 492 800,- eur. Už na základe uvedených neúplných príjmov spoločnosti Q., s. r. o. je zrejmé, že príjem danej spoločnosti bol a je vyšší než bolo určené v daňovom priznaní. Ani za predpokladu nepriaznivého zdravotného stavu otca, by tento nezakladal novú obchodnú spoločnosť v roku 2021 v spoločnosti L., s. r. o., ktorej príjem okresný súd vôbec neskúmal. Tiež vychádzal iba z tvrdení otca ohľadne prispievania na výživu maloletého dieťaťa tak, že kupoval veci, ktoré tvrdenia neboli podložené dôkazmi, keď nevedel vymenovať o aké veci sa jedná. Popierala, že otec prispieval na výživu maloletej od jej narodenia a rovnako jej nekupoval žiadne veci. Napadnutý rozsudok je podľa nej nejasný, arbitrárny a zmätočný, odchyľujúci sa od zákona. Rozpísala mesačné výdavky na maloletú spolu vo výške cca 610,- eur mesačne a poukázala na svoj príjem v rakúskej spoločnosti vo výške 1 339,- eur, ako aj výdavky, s ktorými jej pomáhajú rodičia. Zároveň namietala neodôvodnenie záveru okresného súdu, teda z akého dôvodu po 6 mesiacoch od právoplatnosti rozsudku bude ukončený styk otca s maloletou za jej prítomnosti, keď okresný súd si protirečí tým, že na jednej strane stavia otca do pozície ťažko chorého, vyžadujúceho si neustály sprievod, ktorý nemôže pracovať a na druhej strane ho považuje za zdatného a spôsobilého sa postarať o štvorročné dieťa, ktoré je neustále v pohybe a vyžaduje sústavnú starostlivosť. Predložené dôkazy preukazujú povahu otca, ako aj jeho výkyv nálad, pretože je agresívny, nevyspytateľný a má obavu nechať maloletú s ním samote. Styk odporcu s maloletou bez jej prítomnosti považuje za nebezpečný vzhľadom na zdravie dieťaťa a tiež uvádzala vyhrážky otca smerujúce na jej osobu a maloletú, podľa ktorých sa vyjadril, že „maloletá pôjde do neba“.

8. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol potvrdiť rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutých výrokoch. Odvolanie matky neobsahuje tvrdenia, ktoré by po neprávoplatnom ukončení prvoinštančného konania mohli oslabiť alebo meniť dôkaznú situáciu hodnotenú okresným súdom v odôvodnení jeho rozhodnutia, ani také novoty, ktoré nemohla uplatniť bez svojej viny pred okresným súdom. Poukázal na jeho vyjadrenia predložené v konaní ako aj na jeho vyjadrenia k prednesom navrhovateľky. Aj s prihliadnutím na tzv. potencialitu jeho príjmov sa jeho príjem javil okresnému súdu ako pravdivý. Zjavne nevyužívanými schopnosťami pre letálnu chorobu a pretrvávajúci zlý zdravotný stav nedisponuje, jeho príjmy boli riadne preukázané v rámci edičnej povinnosti a okresný súd správne vychádzal z jeho daňových priznaní, bez potreby skúmania a hodnotenia charakteru výdavkov. Podľa neho sa matka opakovane snaží bezdôvodne limitovať jeho styk s maloletou.

9. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca opätovne uvádzala tie isté skutočnosti ako v odvolaní.

10. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky poukázal na ostatné podania predložené okresnému súdu, ako aj na vyjadrenie k odvolaniu. V písomnom podaní zo dňa 12.08.2021 jednotlivo a podrobne deklaroval svoje príjmy v rozhodnom období, ohľadne spoločnosti L., s. r. o. prehlásil nevykonávanie podnikateľskej činnosti pre zdravotný stav a invaliditu, vydokladoval hospodárenie danej spoločnosti a vzhľadom na rok jej založenia 2021, nebolo možné vydokladovať hospodárenie danej spoločnosti. Zároveň predložil účtovnú závierku uvedenej spoločnosti za rok 2021, z ktorej je preukázané nevykonávanie žiadnej činnosti, teda žiadne príjmy, ani výdaje, pričom od 11.11.2021 už nie je spoločníkom uvedenej spoločnosti a pôsobí v postavení konateľa bez nároku na odmenu a bez pracovného pomeru. Obchodný podiel bezodplatne previedol na tretiu osobu kvôli už deklarovanému zdravotnému stavu.

11. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky poukázal na mesačné náklady na maloleté dieťa a navrhol výživné určiť podľa jeho odôvodnených potrieb, ako aj možností a schopností rodičov. Výrok o úprave styku navrhol ako vecne správny potvrdiť.

12. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok okresného súdu v časti výroku III., IV., V. a VII. podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu v danom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

13. Odvolací súd po oboznámení sa s prejednávanou vecou dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný pokiaľ ide o rozhodnutie o úprave styku otca s maloletou a pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti okresný súd vec nesprávne právne posúdil, pretože aj keď aplikoval správne právne normy, tieto nesprávne vyložil.

14. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým okrem už právoplatného výroku o určení otcovstva k maloletej (I. výrok) a tiež II. výroku o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, rozhodol o vyživovacej povinnosti otca a úprave styku s maloletou.

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

17. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu (rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04). Podľa Ústavného súdu SR „Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru“ (I. ÚS 243/07). Požiadavku na kvalitu súdneho rozhodnutia zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, či

rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie jeho prieskumu v rámci odvolacieho konania.

18. Rozhodnutie súdu prvej inštancie však náležitosti riadneho rozhodnutia nespĺňa, pretože v odôvodnení jeho rozhodnutia úplne absentujú dôvody týkajúce sa rozhodnutia o úprave styku otca s maloletou, preto je dané rozhodnutie v uvedenej časti absolútne nepreskúmateľné. Okresný súd neuviedol vôbec dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o úprave styku, pričom takýto jeho prístup pri vypracovaní rozhodnutia je neprípustný a jeho postup pri vyhotovení rozhodnutia možno považovať za zjavne arbitráry.

19. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť účastníkovi konania (sporovej strane podľa CSP), aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, ale zakladá aj procesnú vadu konania.

20. Rozsudok okresného súdu je nesprávny aj pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca na maloletú z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

22. Podľa § 62 ods. 1, 2 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Preskúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom majú obaja rodičia a každý z nich má povinnosť prispievať na výživu podľa svojich schopností a možností, ako aj majetkových pomerov, pričom pri určení výživného sa prihliada i k tomu, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, keďže práca a osobná starostlivosť o dieťa vynaložená jedným z rodičov predstavuje materiálnu hodnotu zodpovedajúcu finančnému príspevku druhého rodiča. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov platiť výživné je zistenie ich skutočných príjmov, ako aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento príjem zodpovedá telesným i duševným schopnostiam rodiča, jeho skúsenostiam, plneniu jeho pracovných povinností, ako aj miestnym možnostiam jeho uplatnenia. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb maloletého dieťaťa v súvislosti s jeho všestranným rozvojom a vývojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu týchto životných

potrieb dieťaťa je rôzny, a to vzhľadom na jeho vek, spôsob prípravy na jeho budúce povolanie, zdravotný stav, ale aj jeho schopnosti. Na odôvodnené potreby oprávneného bezprostredne vplyvajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Ak sú tieto obmedzené, je zrejmé, že odôvodnenými budú môcť byť len bežné potreby nepresahujúce obvyklú základnú mieru potrieb oprávneného. Naopak pri vyššej životnej úrovni povinného môžu pod odôvodnené potreby spadať napr. vyššie uvedené tvorba úspor, ktorá síce nie je nevyhnutná, avšak môže dopomôcť k rozvoju oprávneného dieťaťa. Rozhodujúce sú vždy reálne zárobkové možnosti povinného dané ako jeho subjektívnymi vlastnosťami (vzdelaním, skúsenosťami, fyzickými možnosťami), tak objektívnymi skutočnosťami, ako je najmä prítomnosť pracovných príležitostí. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliada na druhej strane i vtedy, ak povinný bez náležitého odôvodnenia na seba berie neprimerané majetkové riziká, pochybne investuje, berie nevýhodné pôžičky, príp. sa vzdá lepších zárobkov, výhodnejšieho zamestnania a pod. Pri zmene zamestnania povinného na zamestnanie s nižším zárobkom súd povinne skúma okolnosti, za ktorých k uvedenej zmene došlo, a najmä či k nej došlo z dôležitých dôvodov, napr. zo zdravotných dôvodov povinného. V opačnom prípade by sa pri určovaní výživného vychádzalo zo schopností a možností povinného pred takouto zmenou zamestnania, resp. z majetkových pomerov, ktoré by tento mal, ak by svoj majetok nevystavoval neprimeraným majetkovým rizikám. Súd by v takomto prípade nemal brať ohľad na pokles príjmu povinného a pri určení výživného by mal vychádzať zo stavu, ako keby k zmene zamestnania povinného nedošlo.

27. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

28. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

29. Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

30. Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

31. Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

32. Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

33. Odvolací súd dodáva, že mimosporové konania sú ovládané vyhľadávacím princípom (tzv. materiálne konania), na čo nová právna úprava (CMP) reagovala ustanoveniami, ktoré poskytujú súdom dostatočný priestor na to, aby zistili stav veci. Súd preto „musí“ iniciatívne zasahovať do konania, najmä do dokazovania, čím na seba preberá významnú mieru dôkaznej iniciatívy. Keďže jedným z najdôležitejších princípov mimosporového konania je princíp ochrany verejného záujmu (čl. 1 CMP), súdy uplatňujú aj iné metódy konania než v sporovom konaní (napr. súd môže konať z úradnej povinnosti, uplatňuje sa v širšej miere vyšetrovací princíp, princíp oficiality, princíp materiálnej pravdy a pod.). Proces dokazovania ovláda vyšetrovacía zásada a súd je oprávnený vykonať aj dôkazy, ktoré nenavrhli účastníci konania (sleduje sa tým potreba zistenia „skutočného“ stavu veci, ktorý bude určujúcim pre vydanie rozhodnutia). Na postup vykonávania dôkazov sa subsidiárne aplikuje CSP.

34. Súd prvej inštancie však nepostupoval podľa ustanovení CMP, nedostatočne zistil skutočný stav veci, a preto náležitým spôsobom neposúdil schopnosti a možnosti na strane rodičov, ako aj odôvodnené pomery maloletej. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplývajú nesprávne závery ohľadne príjmu otca v jednotlivých obchodných spoločnostiach a tiež jeho príjmu z podnikateľskej činnosti na základe živnostenského oprávnenia. Okresný súd neposúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov konania, najmä matky, neprihliadol na jej argumenty a požiadavku ohľadne skúmania vynaložených výdavkov otcom v jeho podnikateľskej činnosti, ale aj skúmanie jeho celkových majetkových pomerov v súvislosti s vlastníctvom nehnuteľností, či motorových vozidiel, čo je závažný nedostatok v postupe okresného súdu, a preto je jeho rozhodnutie aj v otázke vyživovacej povinnosti nesprávne. Za absolútne nesprávny považuje odvolací súd záver okresného súdu vyjadrený v bode 8. rozsudku, týkajúci sa príjmu jednotlivých spoločností, priemer údajných ziskov obchodných spoločností za roky 2019 a 2020 a následne okresným súdom ustálený príjem otca vo výške 947,- eur mesačne.

35. Odvolací súd dodáva, že pokiaľ ide o príjmy z inej než závislej činnosti, tieto treba ich podložiť relevantnými dôkazmi, z ktorých možno vyvodzovať výšku príjmu. Treba vychádzať zo zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ktorý účtovným jednotkám (t.j. zákonom vymedzeným subjektom) ukladá povinnosť účtovať majetok, záväzky, náklady, výnosy, výdavky a príjmy v účtovných knihách a zobrazovať ich v účtovných závierkach, pričom účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov. Zákon upravuje, ktorý subjekt môže účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva, ostatné subjekty musia účtovať v sústave podvojného účtovníctva. Z toho vyplýva nasledujúci rozdiel. Účtovná jednotka účtujúca v sústave podvojného účtovníctva účtuje v denníku, v ktorom sa účtovné zápisy usporadúvajú chronologicky a ktorým sa preukazuje zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov v účtovnom období a v hlavnej knihe, v ktorej sa účtovné zápisy usporadúvajú z vecného hľadiska systematicky a v ktorej sa preukazuje zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov na účty majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov, nákladov a výnosov v účtovnom období. Účtovná jednotka účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva účtuje v peňažnom denníku (obsahujúcom predovšetkým údaje o stave peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v hotovosti a na účtoch v bankách, príjmoch a výdavkoch v účtovnom období), v knihe pohľadávok (obsahujúcej najmä údaje o dlžníkoch, pohľadávkach, poskytnutých úveroch), knihe záväzkov (obsahujúcej najmä údaje o veriteľoch, výške záväzku v peňažnom vyjadrení, prijatých preddavkoch a úveroch) a v pomocných knihách, ak je ich vedenie potrebné na preukázanie a vykazovanie predmetu účtovníctva v účtovnej závierke (napr. pomocná kniha o zložkách majetku, o záväzkoch z pracovnoprávných vzťahov). Treba spomenúť aj riadnu a mimoriadnu účtovnú závierku, v ktorých sa vykazujú informácie o majetku, záväzkoch, o rozdieloch majetku a záväzkov účtovnej jednotky za účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie, ďalej náklady, výnosy a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

36. Preto za účelom posúdenia reálnych príjmov, či zisku otca v obchodných spoločnostiach si mal okresný súd vyžiadať príslušné účtovné knihy, prípadne potrebné skutočnosti zistiť výpoveďou otca. Okresný súd však vychádzajúc len z účtovných závierok dospel k nesprávnemu záveru o čistom príjme otca v jednotlivých obchodných spoločnostiach, pretože výsledná suma po zdanení automaticky nepredstavuje čistý a reálny príjem otca, ktorý v rámci podnikateľskej činnosti dosahuje nielen príjmy, ale si aj reguluje výdavky a tejto skutočnosti sa okresný súd vôbec nevenoval, pričom k danému uviedol dôvody vyjadrené v bode 9. rozhodnutia, s ktorými dôvodmi však odvolací súd nesúhlasí. Ani nepriaznivý zdravotný stav otca nezabavuje okresný súd danej povinnosti, pričom je potrebné prihliadnúť na to, že aj keď má otec zdravotné problémy, naďalej podniká v rámci obchodných spoločností, čoho dôkazom sú aj účtovné závierky za jednotlivé roky.

37. Odvolací súd tiež dodáva, že pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti nie je správne prihliadať na výšku zaostalého výživného a spolu sumu výživného so zaostalým výživným vyjadrovať percentuálne v súlade s rozhodovacou činnosťou súdov, pretože výživné sa určuje podľa odôvodnených potrieb dieťa ako aj schopností a možností povinného rodiča, ale zaostalé výživné predstavuje dlh na výživnom vzniknutý neplnením si vyživovacej povinnosti vôbec, prípadne nie v zodpovedajúcej výške.

38. Pokiaľ ide o stanovenie počiatku vyživovacej povinnosti otca, odvolací súd v tomto smere súhlasí so záverom okresného súdu.

39. Pretože súd prvej inštancie v súvislosti rozhodovaním o vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, ako aj ohľadne úpravy styku otca s maloletou náležite nezistil skutočný stav veci (§ 35 CMP), nevykonal dôkazy potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 36 CMP) a navyše jeho rozhodnutie je z dôvodu nedostatočného odôvodnenia nepreskúmateľné, odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť, ako rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom III., IV., V. výroku a v závislom výroku o trovách konania (VII. výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušiť a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť v danom rozsahu okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

40. Úlohou prvoinštančného súdu bude náležite zistiť skutočný stav veci v zmysle čl. 6 a § 35 CMP, teda dôsledne zistiť možnosti, schopnosti, majetkové pomery oboch rodičov a odôvodnené potreby maloletej. U otca sa v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou bude dôkladne zaoberať nielen príjmami jednotlivých obchodných spoločností, v ktorých má majetkovú účasť, za jednotlivé roky 2019

až 2021, a to za každý rok samostatne, ale tiež vynaloženými výdavkami, pričom zdôvodnenie a preukázanie ich výšky zaťažuje otca. Následne posúdi opodstatnenosť vynaložených výdavkov za každý rok a svoje zistenia náležite zdôvodní. Nie je správne vychádzať len zo sumy, ktorá bola základom pre vyrubenie dane a rovnako bol nesprávny postup spočítať dané sumy a vydeliť počtom 24 mesiacov, ale je potrebné posúdiť majetkové pomery otca každý rok osobitne a podľa zistení ustáliť výšku výživného od 27.08.2020 ku dňu rozhodnutia, pričom nie je vylúčené diferencovane určiť výšku výživného v jednotlivých rokoch, ak to bude opodstatnené na základe zistení. Taktiež je potrebné doplniť dokazovanie na zistenie vlastníctva nehnuteľností, motorových vozidiel otca, či iných majetkových hodnôt. Rovnako je nutné zisťovať dôvody prevodu obchodného podielu v obchodnej spoločnosti L. s r. o., či daným prevodom nedošlo účelovo k zmenšeniu majetku otca, či otec nemá príjem z výkonu funkcie konateľa, prípadne z akého dôvodu tento príjem nemá. Je potrebné sa tiež dôkladne zaoberať podstatnými argumentami matky týkajúcimi sa majetkových pomerov otca a svoje závery k nim v rozhodnutí okresný súd náležite uvedie. Nanovo rozhodne tiež o úprave styku otca s maloletou, pričom je povinnosťou okresného súdu svoje rozhodnutie aj v danej časti náležite odôvodniť. Vykonané dôkazy je potrebné posúdiť jednotlivo, ale aj v ich vzájomnej súvislosti a opätovne rozhodnúť tak, aby rozhodnutie bolo náležite odôvodnené a preskúmateľné. Svoje rozhodnutie náležite zdôvodní tak, aby bolo konkrétne, jednoznačné a zrozumiteľné, teda preskúmateľné, čiže, aby spĺňalo zákonné kritériá uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, pretože ako bolo konštatované, napadnuté rozhodnutie tieto kritériá nespĺňa.

41. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

42. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trnave, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).